

Öğretim Stratejisi: Dersin hedeflerine ulaşmayı sağlayan ve yöntem seçimine yön veren genel bir yaklaşımdır. Diğer bir tanımda da öğretim stratejisi; bir dersin hedeflerine ulaşmayı sağlayan yöntem, teknik ve araç gereçlerin belirlenmesine yön veren genel yaklaşım olarak da ifade edilir. Özel hedeflerle alakalıdır. Stratejiler yöntemleri; yöntemlerde öğretim tekniğini belirler. Başlıca öğretim stratejileri:

1. **Sunuş (Alış) yoluyla öğretim:**
2. **Buluş (keşfetme) yoluyla öğretim**
3. **Araştırma – İnceleme yoluyla öğretim**

Öğretim Yöntemleri: Öğrenme ünitesinin hedeflerini gerçekleştirmek amacıyla teknikleri içeriği araç – gereci birbiriyle ilişkili biçimde hizmete sunan bir öğretme yoludur. Bir dersin hedeflerine ulaşmak için kullanılan yollara öğretim yöntemi denir. Başlıca öğretim yöntemleri:

1. **Anlatım**
2. **Tartışma (Takrir)**
3. **Örnek olay**
4. **Gösterip yaptırma**
5. **Problem çözme**
6. **Bireysel çalışma**

Öğretim Tekniği: Öğretim yöntemini uygulama biçimidir. Öğretim materyallerini sunmada ve öğretim etkinliklerini örgütlemeye izlenen özel bir yoldur. Öğretim yöntemi bir tasarım ve planlama, öğretim tekniği ise bunun uygulama biçimidir. Örneğin anlatım yönteminde öğretmenin biçimi ve kullanacağı sorunların nitelikleri birer tekniktir.

a) Grupla Öğretim Tekniği

- Beyin fırtınası
- Gösteri
- Soru – cevap
- Benzetim/Simülasyon
- Mikro öğretim
- Eğitsel oyunlar
- Drama

b) Bireysel Öğretim Etkinlikleri

- Bireyselleştirilmiş öğretim
- Programlı öğretim
- Bilgisayar destekli öğretim

c) Sınıf Dışı Öğretim Etkinlikleri

- Gezi
- Gözlem
- Proje
- Sergi
- Ödev
- Görüşme

Öğretim Stratejileri

1. Sunuş/Alış Yoluyla Öğretim:

- Kurucusu **Asubel**'dir.
- Asubel, öğrenciler herhangi bir bilginin gerekli gereksiz olduğunu bilemezler. Öğretmen söz konusu bilgileri anlamlı bütünler halinde öğrencilerin düzeylerine en yakın ve somut şekle getirerek öğrencilere aktarması gerektiğini belirtmiştir.
- Öğretmenin görevi, eğitim durumlarını iyice düzenledikten sonra, en uygun araç – gereci seçip kullanarak; konuyu genelden özele doğru sistemli ve anlamlı bir biçimde öğrencilere sunmak olarak özetlenebilir. Bu işte bilgilerin iyi düzenlenmiş ve sıralanmış olması önkoşuldur.
- Sunuş yoluyla öğretme, bilgilerin çok dikkatli bir şekilde düzenlenmiş, sıralanmış ve öğrenci tarafından alınmaya hazır bir durumda verilmesi sürecidir. Bu yolla yapılan öğretimde önce genel ilke ve kavramlar verilir ve bunu ayrıntılı bilgilerin izlemesidir.
- Sunuş yoluyla öğretimde bilginin hiyerarşik bir yapı içerisinde anlamlandırılarak öğrencilere aktarımı genelden, özele yani **tümdengelim** yoluyla gerçekleştirilir. Buna önce ilkenin verilmesi sonra da örneğin sunulması yöntemi de denir. Bu strateji öğrenci açısından bakıldığında alış yoluyla öğrenme, öğretmen açısından bakıldığında sunuş yoluyla öğretme olarak ifade edilir.

Özellikleri:

- Öğretimde tümdengelim (genelden – özele) doğru hiyerarşik bir yapı ve sırayla gerçekleştirilir. Önce genel kavram, ilke ve genellemeler verilir. Sonra da daha özel bilgiler ve örnekler verilir.
- Bilgi düzeyindeki hedeflerin kazanılmasında kullanılır.
- Daha çok öğrenme etkinliklerinin başlangıcında (derslerin giriş bölümünde) kullanılır. Çocuklar anlatılan konuyla ilgili bir ön bilgiye sahip olmadığı için.
- Soyut kavramların öğretilmesinde kullanılmalıdır. Bu yüzden öğrencilerin soyut işlemler dönemine geçtikleri zamanlarda yani ilköğretimin 5. sınıfından itibaren kullanılması gereklidir.
- Ne öğretmen, ne de öğrenci merkezlidir. Öğrenci ve öğretmen etkileşimi yoğundur.
- Anlatılan konu ile ilgili bol sayıda örnek verilerek bilgiler öğrencilerin kafasında somutlaştırılır.
- Zamanla ilgili bir sorun var ise bu strateji kullanılır.
- Öğretmenin düzenlediği ve öğrencinin aktif olduğu bir yaklaşımdır.
- Öğrencilere hazır bilgiler anlamlı olarak aktarılır.
- Herhangi bir konu ile ilgili ön öğrenmelerin yeterli olmadığı ve konunun yeni öğretileceği durumlarda kullanılır.

2. Buluş/Keşfetme Yoluyla Öğretim:

- **Bruner**'a göre öğrenmede konu alanın yapısını anlama önemlidir. Bunun için öğrencinin öğrenmede aktif olması ve buluş yapması gerekmektedir. Öğrenci sınıfta bağımsız ve girişimci olmalıdır. Öğrenci merkezli eğitimin uygulamasına dayalı bir yaklaşımdır. Buluş yoluyla öğrenmede öğrencinin kendi gözlemleri ve etkinliklerine bağlı olarak bilgi, kavram, ilke ve genellemeye ulaşması teşvik edilir. Bruner'a göre öğrenci bilgiye kendisi ulaşmalı adeta keşfetmelidir. Öğrenciler bir bilim adamı gibi bilgiyi kendileri yapılandırmalıdır. Bunun için aktif araştırmacı olarak, deney yapmaya, ilke ve kavramları bulmaya yönlendirilmelidir. Böylece öğrenciler kendisine güvenen, olumlu benlik geliştiren ve bağımsız bireyler olarak yetişirler.
- Bruner'a göre önemli olan bir konuyu bilgisine ulaşmak değil; o bilginin altında yatan mantığı öğrenmektir. Bilgiye ulaşma yollarını öğrenmektir.
- Konular özelden, genelden doğru yani tümevarım yaklaşımıyla işlenir.
- Kavrama, uygulama, analiz, sentez gibi hedef alanlarının kazandırılmasında önemlidir.
- Buluş yoluyla öğretim stratejisinde daha çok etkinlikler/geliştirme bölümünde kullanılır.
- Çok zaman alacağı için eğitimde ekonomiklik ilkesine dayanmaz.
- Öğrenci merkezli bir yaklaşımdır. İlke kavram ve genellemelere öğrenci ulaşır.

- Tümevarım yaklaşımı kullanılır. Öğrencinin merak ve keşfetme isteği harekete geçirilir.
- Öğrencinin bilgiye araştırma, inceleme ve problem çözme yoluyla ulaşması sağlanır.
- Öğretimin tümevarım yaklaşımıyla işlenmesinde, öğrencilerin sezgisel düşünme güçleri geliştirilerek konulara ilişkin kanıtlarla tahminde bulunmaları ve bunları sistemli olarak araştırarak test etmeleri sağlanır. Örneğin; Karadeniz Bölgesi'nin temel iklim özellikleri öğrenildikten sonra bir harita üzerinde bu bölgede hangi bitki türlerinin yetiştirilebileceği konusunda tahminde bulunmaları istenerek, hangi tahminlerin doğru olduğu bilimsel olarak araştırılır.
- Öğretmen sınıfa yeterince örnek sunabilmelidir. Öğrenci bu örnekler üzerinde kafa yorabilmeli; konunun yapısını çözümleyebilmeli; görüş ve düşünceler arasındaki temel ilişkileri, ilkeleri, özellikleri keşfedebilmeli; benzer sorunları çözmek için güdülenmeli ve yönlendirilmelidir. Bu yaklaşımda öğretmen, sürekli ders sunusu yapan bir bilgi aktarıcısı değil; öğrencilerine kılavuzluk eden bir yol göstericidir.
- Öğrencide merak, araştırma ve belirsizlikten kurtulma süreçleri kullanarak, ilke ve genellemelere ulaşmaları sağlanır.

Uygulama Aşamaları:

1. Öğretmenin örnekleri sunması
2. Öğrencilerin örnekleri açıklaması
3. Öğretmenin ek örnekleri vermesi
4. Öğrencinin ek örnekleri açıklaması ve öncekilerle karşılaştırması
5. Öğretmenin ek örnekleri ve örnek olmayan durumları vermesi
6. Öğrencilerin zıt örnekleri karşılaştırması
7. Öğretmenin öğrencilerin belirlediği özellikleri ve ilkeleri açıklaması
8. Öğrencilerin belirledikleri özellikleri ve ilkeleri düzenlemesi
9. Öğrencilerin ek örnekleri vermesi

Dip Not: Buluş ve Sunuş yoluyla öğretimde; öğrencinin öğrenme sürecinde aktif olarak katılımını gerektirir. İki yaklaşımda da öğrencilerin ön öğrenmeleri harekete geçirilir ve yeni öğrenme konularıyla ilişkilendirilir. Yine her iki yaklaşımda bilişsel özellik taşıyor ve anlamlı öğrenmenin oluşturulması sağlanmaya çalışılır.

3. Araştırma – İnceleme Yoluyla Öğretim:

- **J. Dewey** tarafından geliştirilen bu yaklaşımda öğrencilerin araştırma ve inceleme yaparak öğrenmeleri sağlanır. Öğrencilerin sınıf içi ve sınıf dışı etkinliklerle yaptığı problem çözme sürecidir.
- Özellikle öğrencilere yaşamlarında karşılaşılabilecekleri problem durumlarında değişik çözümler üretmesini öğretir. Ayrıca öğrendikleri konuları değişik durumlarda denemelerine olanak sağlar. Araştırma – inceleme yoluyla öğretim stratejisi özellikle uygulama düzeyindeki hedef alanın öğrenciye kazandırılmasında etkilidir.
- Öğrencilerin hayatta karşılaşılabilecekleri zorluklara karşı dirençli olmalarını hedeflemiştir, J. Dewey. Öğrenciler öğrenim hayatı boyunca problemler çözmelidirler. Problemler hayata dair olmalıdır.
- Bu yaklaşıma yönelik öğretme etkinliğinde sorun (problem) çözme yöntemi izlenir. Öğretmen, buluş yoluyla öğretimde olduğu gibi, yine bir yol göstericidir ve gerektiğinde yönlendirici konumunda bulunur. Böylece öğrenci, araştırmalar incelemeler yaparak bir sorunun nasıl çözümlenebileceğini öğrenmiş olur.
- Bu yaklaşımda, öğretmenden çok öğrenciye iş düşer. Öğretmen dikkatli bir gözlemci, denetçi ve gerektiğinde kılavuz konumundadır. Öğrenci ise, sorunla baş başa gelip araştırarak, inceleyecek, çözüm yolunu ya tek başına ya da öğrenci arkadaşlarıyla küme çalışması yaparak birlikte bulacaktır. Zaman sorunu var ise bu yöntem elverişli değildir.
- Öğrencilerde yaratıcılık, demokrasi gibi ilkeler gelişir. Tümevarım yöntemi kullanılır.

Uygulaması:

- Problemin hissedilmesi
- Problemin tanımlanması

- Problemin çözümü ile ilgili hipotezleri kurma
- Problemin çözümü için yöntem geliştirme veri toplama
- Hipotezleri test etme
- Çözüme ulaşma ve sonuçlandırma

Öğretme – Öğrenme Yaklaşımları **Tam Öğrenme**

Bloom tarafından geliştirilmiştir. Tam öğrenme modeli, okullarda öğretme – öğrenme sürecinde rol oynayan bütün öğeleri, öğrencilerin en etkili ve verimli öğrenmeye düzeyine ulaşması için sistemli olarak bir araya getiren bir yaklaşımdır. Tam öğrenme yaklaşımı her okulda ve sınıfta hızlı öğrenen ve öğrenmeyen öğrenci bulunduğu ve her öğrenciye ihtiyacı olan ek öğretim zamanı ve nitelikli öğretim hizmeti (ipucu – katılım – pekiştireç – dönüt) sağlanırsa her öğrencinin öğrenebileceği varsayılır.

Tam öğrenme yaklaşımı;

- Hedef – davranışların belirlenmesi
- İşlenecek konuların ve ünitelerin giriş davranışlarının kontrol edilerek (test edilerek) öğretimin başlaması, (hazırbulunuşluk testi uygulama).
- Öğretim sürecinde öğretim hizmetlerinin kullanılması (dönüt, ipucu, düzeltme, öğrenci katılımı). Üniteler esasına göre düzenlenir.
- Konular ya da ünite bitiminde tekrar test yapılması (izleme testi yapılır, başarı testi yapılmaz). İzleme testi ile öğrenme eksiklikleri belirlenir.
- İstenilen öğrenme standardına ulaşmayan öğrenciler için tamamlayıcı öğretim etkinliklerinin yürütülmesi. Bloom'a göre her öğrenci hedef – davranışların en az %70'ine ulaşması gerekmektedir. Geçemeyenlere tamamlayıcı etkinlikler uygulanır.
- Bütün öğrencilerin istenilen öğrenme standardına ulaştığı belirlendikten sonra bir sonraki üniteye geçme.
- Bireysel öğretim tekniği değildir.
- Bilişsel ve duyuşsal davranışların kazanılmasına ait bir öğrenme yaklaşımıdır.

Dip Not: Üniteye başlamadan 2 tane test uygulanır. Bilişsel ve duyuşsal testleri. Bilişsel giriş testleri ile öğrencilerin ön bilgi düzeyleri saptanır. Duyuşsal giriş testleri ile öğrencilerin ünitelere, derslere karşı olan olumsuz tutumları belirlenir. Eğer olumsuz tutumlar söz konusu ise öğretmen bunları gidermelidir.

İlave (tamamlayıcı) öğretim etkinlikleri için yapılması gerekenler¹

- Konuyu tekrar ve bol örnekle anlatma
- Bire bir öğretim yapma
- Küme çalışmalarını yapma
- Evde ek öğretim yada ödev verme
- Programlı öğretim

Öğretim Hizmetlerinin Niteliğini Oluşturan Değişkenler

1. İpuçları (İşaretler): Öğrencinin öğrenme sürecinde neyi, niçin ve nasıl öğreneceğini gösteren mesajlara ipuçları denir. Öğrenmeleri kolaylaştıran tüm iletiler ipucudur. İpucu, öğrenciye öğrenilecek olan konunun ne olduğu, neyi yapması gerektiği ve nasıl yapılacağını açıklamada kullanılacak mesajların tümüdür.

Başlıca İpuçları:

- Sorular sorma, örnekler verme, açıklamalar yapma, kaynak kitaplar, gerçek varlıklar ve olaylar, numuneler ve modeller, konuşma sırasındaki vurgular, ses tonu, yönergeler, grafik, şema ve haritalar.

İpuçları öğrencinin ne yapması gerektiğini, konuyu anlamasını, karmaşık ve soyut konuların daha hızlı ve etkili anlaşılmasını sağlar. İpuçlarının öğrenci başarısındaki, değişkenliği yaklaşık %15'tir.

İpuçlarının İşlevi:

¹ %70 barajına ulaşamayanlar için yapılan.

- Dikkati sağlar, öğrenciyi hedeften haber eder. Hedef – davranışlarla ilgili ön bilgileri hatırlatır. Öğrenci katılımını sağlar. Öğrenme gücünü çekilen konuları kolaylaştırır.
- Öğrenme eksiklikleri göstermez.
- 2. **Öğrenci Katılımı:** Katılma, öğrencinin istenen davranışı kazanması için kendine sağlanan işaretlerle belli bir düzeyde açık yada örtük olarak etkileşmesi ve bu çabayı davranışı kazanmaya kadar devam ettirmesidir. Kısaca öğrencinin kendisine sağlanan öğretim durumunun ilgili öğeleriyle etkileşmesi ve bu etkileşimi davranmış kazanıncaya kadar sürdürmesidir.
- 3. **Pekiştirme:** Davranışların tekrar edilme sıklığını artırma işlemi pekiştirme işlemidir. Bu işlemi uyarıcılara da pekiştirme işlemi denir.
- 4. **Dönüt – Düzeltme:** Anında uygulanmalıdır. Dönüt en genel anlamda, öğrenciye yaptığı bir davranışın sonucu ile ilgili bilgi vermektir. Öğretmenin öğrenciye sorduğu sorulara aldığı yanıtlarla ilgili onlara bilgi vermesi, “doğru”, “yanlış”, “eksik” gibi yanıtların doğruluk derecelerini bildirmesi öğrenciler için dönüttür. Öğretimdeki ağırlığı en fazladır.

İşbirlikçi (Kubaşık) Öğrenme

Başlıca kurucuları **J. Dewey** ve **Vgotsky**'dir. Öğrencilerin küçük gruplar oluşturularak bir konuyu çözümlenmek, bir görevi yerine getirmek ya da bir problemi çözmek üzere ortak bir amaç uğruna birlikte çalışmalarını yoluyla gerçekleşen bir öğretim yaklaşımıdır. Grup öğretiminde üyeler (öğrenciler) arasındaki etkileşim önemlidir. Geleneksel sınıflardaki öğrencilerin yarışına ve rekabetine son vermeyi amaçlayan ve başarıya birlikte ulaşmayı hedefleyen bir yaklaşımdır.

İşbirliğine dayalı öğrenmede, öğrenciler, akademik çalışmalarını, ortak bir amaç doğrultusunda küçük gruplar halinde, arkadaşlık ilişkisiyle, birbirlerinin öğrenmesine yardım ederek yaparlar. Grup üyelerinin, grubun bir bütün olduğunu, grubun başarısından ya da başarısızlığından her üyenin sorumlu olduğunu bilmesi gerekmektedir. Grup çalışmalarında; farklı yetenek, farklı bedensel gelişme ve eğitim özgeçmişli olan öğrenciler, birlikte çalışırken ortak bir amaca yönelmekte ve böylece daha iyi arkadaşlık ilişkileri kurmaktadır.

İşbirliğine dayalı öğrenme yönteminin amacı:

- Öğrencilerin birbirlerinden bir şeyler öğrenmelerini olanaklı kılan bir grup birlikteliğiyle başarıyı artırmak,
- Sınıfta bulunan zayıf öğrencilerin cesaretini kıran yarışmacı yapıya bir seçenek getirmek,
- İşbirliği becerilerini öğretmek, birbirine bağlı etlikleri geliştirerek, sınıf içi insancıl yakınlıkları ilerletmektir.
- En önemli faydası, birlikte çalışma alışkanlığı kazandırma.

Proje öğretmen ve öğrenci ile belirlenir. Kümeyi öğretmen belirler.

İşbirliğine dayalı öğrenme yönteminin özellikleri

- Yardımlaşma, dayanışma duygusunu geliştirir. Sınıf içindeki etkileşimi artırır. Sorumluluk duygusunu artırır. Empati duyguları geliştirir.
- Öğrencileri motive eder.
- Sosyal becerilerini geliştirir.
- Öğrenciye kendi bildiğini ve bilgisini ortaya koymasına için cesaret verir.
- Özürlü öğrencilerin, normal grupta özürlü olmayan öğrencilerle kolayca kaynaşabilmesini sağlar.
- Öğrencinin okul ve öğrenmeye ilişkin tutumlarını olumlu yönde etkiler.
- Öğrencinin kaygı düzeyini düşürür.
- Farklı kültürel ve sosyo – ekonomik düzeydeki grup üyeleri arasında olumlu yönde etkileşimi özendirir. **Heterojen gruplar** belirlenir.
- Öğrenciler arasında rekabet duyguları gelişmez.
- Değerlendirme birey ve grup için yapılır.

Çoklu Zeka Kuramı

- Başlıca temsilcisi **Gardner**'dir. Çoklu zeka yaklaşımı öğretim uygulamalarında ve öğrenmede her zeka alanının belirli oranlarda kullanılması ilkesine dayanmaktadır.

- Her öğrencinin güçlü olan zeka alanlarının geliştirilmesi değil farklı olan birden fazla zeka alanlarının güçlendirilerek öğretimde etkili hale getirilmesi üzerinde durmaktadır.
- Çoklu zeka kuramının en önemli sayıtlısı “her çocuğun bir veya birkaç alanda gelişim potansiyeline sahip olmasıdır.”
- Çoklu zeka yaklaşımında ölçme ve değerlendirme, öğretmen – öğrenci – veli işbirliği ile yapılır ve ağırlıklı öğrenci gelişim dosyaları Portfolyo kullanılır.

Zeka Türleri:

1. Matematiksel/Mantıksal Zeka:

- Bu zeka alanında mantık kuralları, sebep – sonuç ilişkiler ve sayısal işlem yetenekleri iyi olan bireyler yer alır. Sayıları kullanma, problem çözme, akıl yürütme yollarını kullanma, hipotez kurma, düşünceler arasındaki ilişkileri anlama yeteneklerini kapsar.
- Bilim adamları, matematikçiler, mühendisler, istatistikçiler bu tür zekaya sahiptir. Akademik görevliler.
- **Öğretim faaliyetleri:** Öğrencilere problem çözdürme, neden – sonuç ilişkileri kurdurma, deney yapma, kavram haritası yapma deney tasarlama, denkleme dönüştürme gibi faaliyetleri yaptırabilir.

Özellikleri:

- Grafik ve istatistik ifadeleri rahatlıkla yorumlayabilirler.
- Satranç ve dama oynamayı, bulmaca çözmeyi, matematik dersini severler. Teknolojiyi iyi kullanırlar.

2. Sözel/Dilsel Zeka:

- Sözcükleri yazılı ve sözlü olarak etkili biçimde kullanma, dilin temel işlemlerini kullanma, okuma - yazma, konuşma ve dinleme becerileri bu zeka alanının temel özellikleridir.
- Şairler, yazarlar, politikacılar ve gazeteciler dil zekasını en üst düzeyde sergilerler. Bilgiyi hatırlama, okuma, yazma, tartışma, başkalarını ikna etme konularında başarılı olma ve mizah, şiir, yaratıcı yazım ve hikaye anlatma konularında da isteklidirler.
- **Öğretim faaliyetleri:** Öykü yaratma, sunu yapma, kitap okuma, hikaye ve dergi okuma, mektup yazma başlıca öğretim faaliyetleridir. Tartışma gibi etkinlikler.

Özellikleri:

- Konuşmalarında ikna edicidirler. Okuduklarını kolay anlar, yorumlar ve hatırlarlar.
- Yaşlarına göre kelime hazineleri zengindir. Dilbilgisini etkili kullanırlar.

3. Bedensel/Kinestetik Zeka:

- Duygu ve düşünceleri ifade etmede ve problem çözümede beden dilini ve vücudunu iyi kullanma yeteneğidir. Bu zeka alanı baskın kişiler konuşurken karşısındaki insana dokunurlar.
- Dansçılar, sporcular, el işleriyle ilgilenenler ve pandomim sanatçıları vb.
- **Öğretim faaliyetleri:** Rol yapma, drama, hareketsel oyunlar, gezi – gözlem başlıca öğretim etkinlikleri.

Özellikleri:

- Söylenilenlerden çok yapılanları hatırlarlar. Taklit etme yetenekleri çoktur.
- Uzun süre aynı yerde kaldıklarında hareket etme ihtiyacı duyarlar.
- Motor becerileri gereken etkinliklerde başarılıdır.
- Oyun ve dramalarda yer almaktan hoşlanırlar.

4. Görsel/Uzamsal Zeka:

- Üç boyutlu bir nesneyi görmeden o nesnenin görüntüsünü zihinde canlandırabilme, ayrıntıları fark edebilme yeteneğidir. Renkler, şekiller, desenler, grafikler, resimler ve görsel semboller kullanılır.
- Denizciler, heykeltıraşlar, pilotlar, izciler, avcılar, mimarlar, ressamalar bu zeka alanına sahiptir. Uzaya, şekillere, yapılara, çizgilere ve renklere duyarlıdır.
- **Öğretim faaliyetleri:** Şekil kullanma, harita, grafik, resimlerle hikaye oluşturma, heykel yapma, karikatür çizme, seramik çalışmaları başlıca öğretim faaliyetleridir.

Özellikleri:

- Yardım almaksızın yönlerini bulabilirler. Gözlemleyerek ve görerek öğrenirler.

- Şekilleri, detayları, renkleri, ve yüzleri kolayca hatırlayabilirler.
- Hayal güçleri kuvvetlidir. İlginç üç boyutlu modeller ve yapılar oluşturabilirler.

5. Müziksel/Ritmik Zeka:

- Müziği ve ritmi araç olarak kullanarak duygularını ifade ederler. Müzisyenler, orkestra şefleri, besteciler müzik zekası güçlü bireylerdir. Salt şarkı söylemesine gerek yoktur.
- Bu zeka akanına sahip bireyler melodilerdeki ritmi, tempoyu, hızı ayırt etme, enstrüman çalma, şarkı söyleme gibi etkinliklerden hoşlanırlar.
- **Öğretim faaliyetleri:** Şarkı söyleme, müzik aleti kullanma, ritim tutma başlıca öğretim faaliyetleridir.

Özellikleri:

- Müzik aletlerini çalabilirler, şarkı sözlerini ve melodilerini hatırlayabilirler. Seslere duyarlıdırlar. İnsan sesi, doğa sesi ve müziğe tepki gösterirler.

6. Sosyal/Bireylerarası Zeka:

- İnsanlar arası sosyal iletişim becerisi gelişmiş olan kişilerdir. Grup çalışmasına daha yatkındırlar. Empati duyguları gelişmiştir.
- Öğretmenler de olmalı; halkla ilişkiler, psikologlar, siyasetçiler, pazarlamacılar.
- Bireylerarası işbirlikçi öğrenme, paylaşma, grup çalışması, duyguları ve düşünceleri algılama, etkili iletişim kurma yeteneğidir.
- **Öğretim faaliyetleri:** Grup çalışmaları, tartışma teknikleri, proje çalışmaları, yarışmalar başlıca öğretim faaliyetleridir. Kümeler.

Özellikleri:

- İletişim becerileri yüksektir. Ekip çalışmasında gönüllüdür.
- Yakın ve samimi insan ilişkilerine girer. Başkalarının duygu ve isteklerini dikkate alırlar.

7. Öze/İççe Dönük Zeka:

- Bireylerin kendi duygu ve düşünceleri anlaması, tanınması ifade etmesi ve kendi benlik tasarımını oluşturmasına aittir.
- Bireysel hedefler koyma, benlik değerleriyle ilgili özelliklere sahip olma durumudur. İnsan kendisini, ilgilerini ve yeteneklerini tanıır.
- **Öğretim faaliyetleri:** Gazete makalesi yazdırma, kendi kendini değerlendirme, hislerini açıklama ve günlük tutma başlıca öğretim faaliyetleridir.

Özellikleri:

- Bağımsız kalmayı ve çalışmayı sever. Amaçları belirgindir.
- Bireysel başarılar peşinde koşar.

Öğretim Yöntemleri

Öğretim yöntemi bir dersin hedeflerine ulaşmak için izlenen yolar anlamına gelmektedir.

Öğretim yöntemi seçerken:

- Hedef ve davranışları kazandırmada işlevsel olup olmadığı denetlenmelidir. Yani psiko – motor hedefleri kazandırırken gösterip yaptırma yöntemi seçilmelidir.
- Öğretmen öğretim yöntemi ve tekniği bilgisi sahibi ve yatkın olması gerekmektedir.
- Öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeyine sahip olması gerekmektedir.
- Yöntem ve teknik seçimini etkileyen en önemli faktör ulaşılabilecek hedef ve davranışlardır.
- Öğrenme konuları (içeriği) en iyi aktarabilecek nitelikte olmalıdır.
- Öğretmenin öğretim yöntemlerine yatkınlığı.
- Öğrencilerin farklı öğrenme stratejilerine uygun olmalıdır.
- Süre ve maliyet yönünden uygun olmalıdır.
- Sınıfta etkili öğretimi sağlamalı, öğrencinin ilgi ve dikkatini yüksek tutmalıdır.
- Öğrenci sayısı, dersliğin fiziki koşulları etkilidir.

1. Anlatma (Takrir) Yöntemi

- Öğretmenin merkezde olduğu bir öğretim yaklaşımıdır.
- Sınıf ortamında bir konunun öğretmen tarafından anlatılarak, öğretilmesi şeklinde uygulanır.

- Sunuş yoluyla öğretim stratejisinde ve daha çok bilgi düzeyindeki hedef alanın kazandırılmasında kullanılır. En eski öğretim yöntemi olarak kabul edilir.
- Anlatım yöntemi bir dersin girişinde, öğrencileri güdülemek, konuların açıklanmasında, özetlenmesinde ve anlaşılması güç olan konuların açıklanmasında kullanılır.
- Anlatım yöntemi kısa zamanda, fazla miktarda konuları (geniş müfredat), kalabalık gruplara aktarabilmedeki avantajlardan dolayı fazla kullanılan bir yöntem olmasına rağmen etkili öğrenmeyi sağlamadaki gücü zayıftır. Çünkü, öğrenci daha çok pasif durumdadır.
- Öğretmen konuyu bol örneklerle sunmalıdır. Dersin tamamında kullanılmamalıdır.
- Dersin sonunda özet ve tekrar yapmada kullanılır.
- Duyusal hedef alanlarının kazandırılmasında kullanılır. Örneğin, Atatürk'e saygı duyma ya da tarihimize ilgi duyma konularında etkili bir konuşma yapılarak öğrencilerin duyusal özellikleri geliştirilebilir.
- Soru – cevap ve tartışma teknikleri kullanılarak anlatım yönteminin etkisini artırmalıdır. Beden dili, ses tonu etkili kullanılmalıdır.
- Bu yöntem etkili bir şekilde kullanılacak ise jest, mimikler ve öğrencilerle mutlaka göz kontağı kurulmalıdır.
- Öğrencilerde bir konuya ilişkin tavır ve tutum geliştirir.

2. Tartışma Yöntemi

- Bir konu ya da problem ile ilgili olarak öğrencileri düşünmeye yöneltmek, anlaşılması güç konuları açıklamak ve verilen bilgileri irdelemek amacıyla kullanılan bir yöntemdir.
- Buluş yoluyla öğretim stratejisinde ve daha çok kavrama düzeyindeki davranışların kazandırılmasında kullanılır.
- Tartışma yönteminde öğretmen – öğrenci etkileşimi sağlanarak öğrencilerin bir konu üzerindeki düşüncelerini söylemelerine ve yorum yapmalarına olanak sağlanır.
- Öğrencilerin konu üzerinde analiz, sentez ve değerlendirme yapma güçleri geliştirir.
- Tartışma yönteminin uygulanmasında öğrencilerin karşılıklı anlayış ve hoşgörü içerisinde olaylara farklı bakış açısı ve yorum getirmeleri sağlanır.
- Dezavantajlarına bakar isek, zaman problemdir. Zaman iyi bir şekilde planlanmalıdır. Öğretmen öğrencinin kurallarını önceden belirlemeli ve öğrencilerine iletmelidir. İstenmeyen disiplin sorunları çıkabilir.
- Eğer bu yöntem uygulanacak ise öğrencilerin tartışılacak konu ile bilgi düzeyleri yeterli seviyede olmalıdır.
- Öğrencilerde demokratik tutum ve davranışlar gelişir.
- Öğrenciler geçmiş yaşantılardan örnekler verir. Öğrencilerin konular üzerinde kendi düşüncelerini söylemesini, yorum ve eleştiri yapmasını sağlar.

Tartışma Teknikleri

Münazara

- İki grubun bir konuyu tez – anti tez şeklinde ele alarak dinleyicilerin ve jürinin önünde tartışmasıdır. Dil etkili kullanma, neden – sonuç ilişkileri kurmayı geliştirir.
- **Sınırlılığı ise:** Bireyleri inanmadığı düşünceyi açıklama ve savunma durumuna düşürmesidir.

Panel

- Belirli bir konuda 3 – 5 kişilik grup tarafından dinleyicilerin önünde tartışmanın yapılmasıdır.
- Panelin amacı gerçeği bulmaktan çok, bir konunun çeşitli yönlerini aydınlatmak ya da konuyla ilgili çeşitli eğilim ve görüşleri ortaya koymaktır. Öğrencilerin olaylara çok boyutlu ve eleştirel bakabilmesidir.

Sempozyum

- Bilimsel, akademik ve sanatsal, düşünsel konuların çeşitli yönleriyle bir grup tarafından sunumudur. Her üye belirli bir konuda konuşma yapar. Sempozyumun sonucunda soru – cevap yapılır ve eleştiri kullanılır. Sempozyumun en önemli özelliği bilimsel bakış açısı kazandırmasıdır.
- Örneğin, üniversiteli öğrencilerin meslek bulma sorunlarıyla ilgili bir sempozyum yapılmak istenirse. Bu sempozyuma, psikolog, toplum bilimci, profesörler, öğrenci derneklerinden kişiler

çağrılabilir. Farklı alanlardan kişiler çağrılmaktadır. Bu kişiler konuşmalarını yaptıktan sonra dinleyiciler isterler ise soru sorabilirler.

Açık Oturum

- Bir dinleyici grubunun önünde konuşmanın yapılmasıdır. Panelden farklı olarak konuşmacılar başkandan söz alarak konuşabilirler. Tüm sınıf tartışmaya katılabilir.
- En önemli özelliği oturum başkanından izin alınmadan konuşulmamasıdır.

Kollegyum

- İki panel grubu vardır. Birinci grup uzman kişiler, ikinci grup ise öğrencilerden oluşur. Uzman kişiler tartışmaya katkıda bulunarak açıklamalar yapar.
- Eko diyalog gibi.

Seminer

- Uzmanlık ve bilgi gerektiren konuda uzman bir kişinin sunu yapmasıdır. Sempozyumdan farkı tek bir kişi var. Uzman kişi kendi alanı ile ilgili sunum yapmasıdır.

Brifing

- Bir kurumun yapısının ve işleyişinin tanıtım ya da teknik bir konun yetkili kişi ya da uzman tarafından sunumuna dayanan tekniktir.

3. Örnek Olay Yöntemi:

- Gerçek hayatta ortaya çıkan ya da gerçek hayatta yaşanma ihtimali olan ve öğretmen tarafından hazırlanan problemlerin sınıf ortamında çözümlenerek öğrenmenin gerçekleşmesine dayanan bir yöntemdir.
- Öğrenci merkezli bir yaklaşımdır. Öğrenciyi, gerçek yaşam sorunlarıyla yüz yüze getiren bir yöntemdir.
- En önemli faydası; öğrencilere bildiklerini ve kavradıklarını gerçek duruma uygulama fırsatı vermesidir.
- Örnek olay gerçek olaylardan ya da yazılı olarak hazırlanan olaylardan seçilir. Öğrenciler örnek olay üzerinde düşünerek farklı bakış açıları geliştirerek problemi çözmeye çalışır.
- Buluş yoluyla öğretim stratejisinde ve kavrama ve üzerindeki hedef alanları kazandırmada kullanılır.
- İlköğretimde çevre kirliliği ünitesini işleyen bir öğretmen mahallerinde çevre kirliliğine yol açan etkenler ve sorunları ile ilgili gerçek hayattan aldığı bir örnek olayı sınıf ortamına getirerek öğrencilerin konu üzerinde araştırma yapmalarını sağlayabilir.
- Hukuk fakültesinde bir derste gerçek hayattan alınan bir adli olayın üzerinde çözümlenmelerin yapılması.
- Öğrenciler, kavradıkları bilgileri gerçek ya da gerçeğe benzeyen bir duruma uygulama gücünü geliştirir.

4. Gösterip Yaptırma/Demostrasyon:

- Bir işlemin, bir deneyin nasıl yapıldığını, bir araç – gerecin ya da makinenin nasıl çalıştığını öğretmenin önce uygulamaya yaparak, göstererek ve açıklayarak sonrada öğrenciye yaptırarak öğrenmeyi sağladığı bir yöntemdir.
- Davranış model gösterilerek öğrencilerin bu modelden öğrenmeleri sağlanır.
- Daha çok beceri (psiko – motor) davranışların, insan ilişkilerinin, ahlak ve görgü kurallarının, karmaşık bazı olayların gösterilerek öğrenilmesine dönük bir yöntemdir.
- En etkili yönü, bir becerinin ustaca ve en uygun bir şekilde nasıl yapılabileceğinin öğretilmesidir.

Uygulama İlkeleri:

- Gösterip yaptırma yönteminde her öğrencinin gösteriyi rahat görebileceği ortam hazırlanmalı, gerekli güvenlik önlemleri alınmalı ve araç – gereçler önceden hazırlanmalıdır.
- Kazandırılacak davranışlar önce öğretmen tarafından öğrencilerin gözü önünde her aşaması açıklanarak yapılmalıdır.
- Her bir öğrenci gösterilen davranışı ve aşamaları yapmalıdır.
- Öğretmen gerekli dönüt – düzeltmeyi anında vermelidir.

- Öğrenci, davranışı beceri haline getirmelidir. Öğrenci, beceri haline getirdiği davranışı değişik durumlarda kullanabilmelidir. Transfer.

Öğrenci merkezli olduğu için çok zaman alır. Ekonomik maliyeti yüksektir.

5. Problem Çözme:

- İstenilen hedefe varabilmek için etkili ve yararlı olan araç ve davranışları türlü olanaklar arasından seçme ve kullanmadır.
- Problem çözme, bilimsel yöntem eleştirisel düşünme, karar verme, sorgulama ve yansıtıcı düşünme gibi terimleri içermektedir.
- Bu yöntem, bir problemin çözümünde, genelleme ve sentez yapmada kullanılır. Daha çok araştırma yoluyla öğrenme yaklaşımında, bilişsel alanın uygulama düzeyindeki davranışlarına kazandırılmasında ve bu alanın analiz ve sentez özelliklerini geliştirmede kullanılır.
- Bireyin hayatında karşılaştığı değişik sorunların çözme becerisini kazandığı ve bu süreçte üst düzey düşünme becerilerini kazandığı öğretim yöntemidir.
- Bilimsel ve eleştirel düşünme öğrenciye kazandırılır. Neden – sonuç ilişkisini kurmayı öğrenirler. Karar verme sorgulama yetenekleri artar.
- Analoji, tümdengelim, tümevarım gibi yöntemleri vardır. Analoji; benzerlikler kurmadır.
- Örneğin vücudumuzdaki damarları bir şehrin caddelerini benzetebiliriz. Öğrenme konusu probleme dönüştürülerek öğrenme söylenir. Kalıcı ve uzun süreli öğrenme sağlar.
- Bilimsel yöntemi kullanmayı ve bilimsel tutumu kazandırır. Öğrenmede ilgi ve güdülenmeyi artırır.

6. Proje Temelli Öğrenme:

- Öğrencilerin grup olarak ya da bireysel olarak gerçek yaşam konularına ve uygulamalarına ilişkin olarak disiplinlerle (bilimsel alanlar – konular – etkinlikler) bağlantılı bir problem ya da senaryo üzerinde yerine getirdiği bir tür problem çözme etkinliğidir. Gerçek yaşam koşullarında gerçekleştirilir.
- Bu yöntemde genelde öğrencinin bireysel ve grup olarak gerçekleştirdiği öğrenme etkinliğinin sonucunda bir ürün ya da performans ortaya koyması söz konusudur.
- Öğrenci ders senaryoları içerisinde, üst düzey düşünme, problem çözme, yaratıcılık, bilgiyi yeniden düzenleme, sorgulama, irdeleme gibi çalışmalar yaparak etkin öğrenmeye çalışırlar. Değerlendirme ürüne ve sürece yönelik olarak yapılır. Öğretmen ve öğrenci birlikte yaparlar değerlendirmeyi.
- Bir ürün tez ya da performans ortaya konur. Öğrenciyi hayata hazırlar.

Özellikleri:

- Proje tasarısını öğretmen ve öğrenci birlikte yapar.
- Tek çözüm yoktur. Birden fazla çözüm üzerinde çalışılır.
- Konular derinlemesine öğrenilir. Öğrenci, bilgiyi keşfeder ve kullanır.
- Gerçek yaşam konularına yönelik olarak disiplinler, konu alanları – konular arası etkileşime dayalı öğretim yapılır.
- Öğrenciler bireysel ve grup halinde çalışır ve işbirliği, sorumluluk, paylaşma gibi özellikler gelişir. Süreç ve ürün birlikte değerlendirilir.
- Öğrenciyi hayata hazırlar. Öğrencinin bağımsızlığını kazanmasını, ekip halinde çalışabilmesini ve problem çözme yeteneklerini geliştirir.

7. Deney:

- Öğrenci merkezlidir. Bilimsel bir sürecin aşamaları öğrenilir.
- Sonuçlar somut delillere bağlı olarak tartışılarak bulunur.
- Deney koşulları belirlenmiş ve denetlenebilir ortamlarda yapılır. Öğretmen deneyin hedeflerini dersin hedefleri çerçevesinde belirledikten sonra gerekli araç – gereçleri önceden hazırlar bir ya da birkaç kez ön deneme yaptıktan sonra sınıfta gerekli güvenlik önlemlerini de aldıktan sonra

deney uygulaması gerçekleştirir. Deneyi öğretmen yaptıktan sonra, mutlaka öğrenciler yapmalı ve bilimsel süreç ile ulaşılabacak sonuçlar tartışılarak bulunmalıdır.

Öğretim Teknikleri **Grupla Öğretim Teknikleri**

1. Beyin Fırtınası:

- Bir konuya çözüm getirmek, karar vermek, hayal yoluyla düşünme ve fikir üretmek için kullanılan yaratıcı bir etkinliktir.
- Grupta problem çözmekle görevlendirilen üyeler mümkün olduğu kadar çok fikir ileri sürerler. Fikirler ile ilgili yorum, eleştiri yapılmaz, düşünceler yönlendirilmez, fikirler kağıtlara yazılır sonrada üzerinde genel bir değerlendirme yapılır.
- Doğal konuşma yapılırlar iyi – kötü, doğru – yanlış gibi yargılamalar kullanılmaz. Fikirlerin niteliğinden çok niceliğine önem verilir.
- En önemli özelliği öğrencilerde yaratıcı düşünce yeteneğini geliştirebilmesidir.
- Herhangi bir çözüme ulaşmak amaçlanmaz. Öğretmen dönüt yapmaz.
- Öğretmen sınıfa bir problem getirdiği zaman öğrencilerine 5 dakika gibi düşünme süresi verir. Öğrencilerin farklı düşünceleri sağlanır.

2. Gösteri:

- Öğrencilere bir işin nasıl yapılacağını göstermek ya da genel ilkeleri açıklamak ya da bir aracın nasıl çalıştığını göstermede kullanılır.
- Öğrenme konusu araç – gereç kullanılarak somutlaştırılır. Örneğin, gece – gündüzün oluşumu, güneş ve dünya hareketleri üzerinde anlatılır.
- Öğrenme konularını somutlaştırmada anlaşılır hale getirmede, ilgi çekici duruma getirmede kullanılır.
- Bir bilgisayarın nasıl açıldığını göstermek (gösteri), öğrencilere yaptırmak (gösterip – yaptıрма). İşlem akış şeması var ise gösteridir.

3. Soru – Cevap:

- Öğrencilerin derse katılımını sağlayan, düşünme ve konuşma alışkanlıklarını kazandıran önemli bir tekniktir.
- Soru önce sınıfa sorulmalı, öğrenciler düşündürülmeli, sonra soruyu cevaplayacak kişi belirlenmelidir. Her öğrencinin yanıtlayacağı türden sorular sorulmalıdır.
- Doğru cevaplar hemen pekiştirmeli, yanlış cevaplar yine aynı öğrenciye ipucu ve ek sorularla düzeltilmelidir. cevap öğrenciye buldurulmalıdır.
- Farklı türden sorular: kapalı uçlu bilgi soruları, ilişkisel – birleştirici sorular, genişletme soruları sorulmalıdır.
- Bu yöntem her derste ve yöntemde kullanılabilir. Bu yöntem öğrenme eksikliklerini öğrenilebilir. Bu diğer yöntemlerde yoktur.

4. Rol – Yapma – Drama:

- Öğrencinin kendi duygu ve düşüncelerini başka bir kişiliğe girerek ifade etmesini sağlayan tekniktir. Çok zaman alan bir tekniktir.
- Spontane drama; öğrenci doğaldır. Biçimsel drama ise; öğrenci yönlendirilir.

5. Mikro Öğretim:

- Öğretmen eğitiminde kullanılan ve az sayıdaki öğrencinin grup çalışmalarıyla gerçekleştirildiği bir tekniktir.
- Dersler kısa tutulur. Her öğrenci konusu sunar, sunu, kamera, video, teyp vb. kayda alınır. dersten sunu birlikte izlenir ve tartışılır ve değerlendirilir.
- Staj bu çalışmaya girmez. Kayıt şarttır.

6. Eğitsel Oyunlar:

- Öğrenilen bilgilerin pekiştirilmesini ve daha rahat bir ortamda tekrar edilmesini sağlayan bir tekniktir. Öğrencinin çok yönlü gelişimini sağlar. Daha çok kazandırılan bilgilerin tekrarı. Okul öncesi ve ilköğretim birinci kademesinde yaygın.

7. Altı Şapkalı Düşünme:

- Yaratıcı düşünme becerilerini geliştirmede kullanılan bir tekniktir. Eleştirisel ve çok yönlü düşünmeyi sağlar. Bu teknikte değişik renklerde şapkalar ve anıları temsil eden düşünceler bulunmaktadır.

8. Benzetim (Simülasyon):

- Gerçeğe uygun olarak geliştirilen yapay bir ortamda ya da model üzerinde yapılan bir öğretim yaklaşımıdır.
- Sınıf içinde bir olayı gerçekmiş gibi ele alarak üzerinde eğitici çalışma yapılır.
- Gerçek durumların önemli boyutları bir model ya da resimler ve diğer sembolik yollarla belirlenir. Örneğin, pilotların uçuş öncesi yapay koşullarda eğitim görmeleri, astronot eğitim, tıp öğrencilerinin kadavra üzerinde çalışmaları.
- Benzetim tekniği tehlikeli durumlarda riski azaltmak, mal ve can güvenliğini artırmak ve maliyet gibi nedenlerden dolayı ve karmaşık davranışların aktarılmasında tercih edilen bir tekniktir.

Bireysel Öğretim Teknikleri

1. Programlı Öğretim:

- Skinner'in ve davranışçı kuramın geliştirdiği öğretim kuramıdır.
- Öğretimin bireylerin hızına göre düzenlenmesi esasına dayanır.
- Küçük adımlar; öğretmen konuları kendi içerisinde anlamlı parçalara ayırır. Her bir parçayı zaman ve süresi geldikçe aşamalılık ilkesine göre öğretir.
- Etkin katılım; her bir öğrenci derse aktif olarak katılması.
- Başarı ilkesi; her öğrenciye bir kez de olsa başarı duygusunun yaşatılması.
- Anında düzeltme; anında yapılmasıdır çünkü bireysel.
- Öğrencilerin sosyal becerilerini geliştirmez.

2. Bireyselleştirilmiş Öğretim (Keller Planı):

- Bir sınıfta oluşturan öğrenciler arasındaki öğrenme ve bireysel farklılıkların giderilerek her öğrenciye hızına uygun öğretim yapılması sürecidir. Her öğrenci kendine özgü düzeylerde öğrenir.
- Öğretmen senenin başında bir kereye mahsus olmak üzere öğrencilerin seviyelerini aynı seviye getirir. Aynı seviye gruplarına 3 – 4 kişilik gruplara ayrılır. Öğretmen açıklamaları sınıfa değil de gruplara yapar. Bireysel ödev ve çalışmalar yapılır.
- Dönüşümlü günlük çalışmalar, tamamlayıcı sınıflarda özel ders verme, beceri geliştirme çalışmaları, planlı grup – farklı sınıflar (seviye grupları) çalışmaları düzey geliştirme çalışmaları yapılır.

3. Bilgisayar Destekli Öğretim:

- Bilgisayar öğretiminde öğretmene yardımcı bir öğretim aracı olarak kullanılır.
- Öğrencileri için, renkli, hareketli, animasyonlu olarak hazırlanan eğitim cdleri aracılığıyla ile öğrenme zevkli ve ilgi çekici hale gelir.
- Bilgisayar öğretmenin yerine geçen bir araç değil, öğretmene yardımcı olan, öğretimi tamamlayıcı bir destek aracıdır. Eğitimde daha çok duyu organına hitap etme.

Sınıf Dışı Öğretim Teknikleri

- 1. Gezi:** Okul ve sınıf çalışmalarını tamamlamak, ünitelerde geçen konuları doğal ortamında görmek ve okul – yaşam arasındaki bağı kurmak amacıyla yapılan planlı ziyaret tekniğidir. En önemli faydası ilk elden öğrenme yaşantıları sağlamasıdır. Özellikleri:

- Gezi sonuçları sınıfta tartışılmalı ve raporlaştırılmalıdır.
- Gezi iyi planlanmalıdır. Öğrencinin çok yönlü gelişimini sağlar. Üst düzey düşünme yolları gelişir.
- Gezi yapılacak kurumdan ve okul müdürlüğünden izin alınarak gezi programının bütün boyutları öğrencilerle birlikte planlanmalı ve yürütülmelidir.

- 2. Gözlem:** Öğrencilerin gerçek hayat içinde ya da yapay ortamlarda (laboratuvar, sınıf) olayları, nesnelere, insanları bir plan dahilinde izlemeye dayalı bir tekniktir. Belirli bir nesne, olay ya da durumla ilgili bilgi toplamak amacıyla yapılır.

3. **Görüşme:** Öğrenme konusuyla ilgili bilgileri uzman kişilerden alarak sınıf ortamında aktarmaya dayalı bir tekniktir. Uzman kişi sınıf ortamına getirebilir, sınıftan bir grup gidebilir ya da tüm sınıf görüşmeye gidebilir. Öğretmen tek başına görüşmeye gitmez.
4. **Sergi:** Öğrencilerin, öğrenme sürecinde ürettikleri ürünlerin değerlendirildiği ve paylaşmayı sağlayan bir tekniktir. Bu teknik ile, öğrencilerin yaratıcılığı, ürettikleri, becerileri geliştirilir ve öğrenme süreci ile ilgili çekici, doyum sağlayıcı bir anlama kavuşur. Öğrenci aynı zamanda yaparak – yaşayarak ve planlı iş yapma alışkanlıkları kazanır.
5. **Ödev:** Öğrencilerin sınıf dışında yaptığı ek öğrenme etkinliği olarak gerçekleştirilir. Ödevin en önemli amacı: sınıfta anlatılan ve kavratılan konular tekrar eme, pekiştirme ve alıştırmaya olanağı sağlamasıdır. Ödevin özellikleri:
 - Ödev açık, net ve anlaşılır olmalıdır. Ödev eğitsel değer taşımalıdır.
 - Öğrenciye öncelikle sınıfta anladığı ve öğrendikleri konuların tekrarını ve alıştırmalarını yapmaya dönük ödev vermelidir. Ödev, öğrencinin gelişim düzeyine uygun ve normal süre içi verilmelidir. Ödevlerle ilgili öğrenciye anında dönüt verilmelidir.
 - Ödev, öğrencinin bireysel yapabileceği içerikte verilmelidir.

Öğretim Yöntem ve Tekniklerin Seçimi

1. Ulaşılabilecek hedef – davranışlar
2. öğrenme konularını (içeriği) en iyi aktarabilecek nitelikte olmalıdır.
3. öğretmenin öğretim yöntemlerine yatkınlığı.
4. öğrencilerin farklı öğrenme stratejilerine uygun olmalıdır.
5. Süre ve maliyet yönünden uygun olmalıdır. Öğrenci sayısı, dersliğin fiziki koşulları.
6. sınıfta etkili öğretimi sağlamalı, öğrencinin ilgi ve dikkatini yüksek tutmalıdır.
7. öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyine uygun olmalıdır.

Temel Öğretme (Glasser)

8. **Hedeflerin saptanması:** Öğretmen öğretimin hedeflerini saptar, davranış olarak ifade eder.
9. **Öğrenme için gerekli giriş davranışlarının belirlenmesi:** Yeni öğrenme konuları ile önceki öğrenme konuları arasında bağ (önkoşul öğrenmeler – hazırbulunuşluk) kurularak öğrenmeyi sağlar öğretmen.
10. **Öğrenme – öğretme ortamının seçimi ve düzenlenmesi:** Öğretmen sınıfın fiziki koşullarını en iyi şekilde hazırlamakla yükümlüdür. Derste kullanılacak strateji, tekniğin, yöntem.
11. **Değerlendirme:** Öğrenme sürecinin sonunda, öğrenme ne düzeyde gerçekleşti. Öğrenme eksiklikleri kalmıyorsa, bunlar tamamlanır, yanlışlar düzeltilir. Öğrenciye başarısı hakkında dönüt verilir.

Gagne'nin Öğrenme Durumları Modeli

1. Dikkat: Dikkati çekme.
2. Beklenti: Hedeften haberdar etme.
3. İşleyen bellek: Ön bilgileri hatırlama.
4. Seçici algı: Uyarıcı materyal kullanma.
5. Uzun süreli bellek: Öğrenciye rehberlik etme.
6. Tepki: Davranışın ortaya konulması.
7. Pekiştirme – dönüt – düzeltme
8. Hatırlama: Kalıcılığı sağlama.